SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 12. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 18, 1992 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го СІЧНЯ 1992 Ч. 12. РІК XCIX.

УКРАЇНА ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ

Москва. — Московська газета „Ізвєстія" повідомила, що почалося виведення тактичної ядерної зброї з території України. Воно відбувається під контролею представників українського міністерства оборони і керівництва Київської воєнної округи. Газета не повідомляє, куди саме вивозиться ця зброя, однак пише, що „очевидно вона йде до Росії".

„Ізвєстія" вмістило також інтерв'ю з генералом армії Владіміром Лобовим під назвою „Чи буде єдина армія на території одинадцяти держав?" На його думку, існує декілька варіянтів: „Співдружність Незалежних Держав визнає єдність збройних сил під єдиним керівництвом Росії як спадкоємниці колишнього СССР з єдиними завданнями і спільним квотовим фінансуванням; або ж Співдружність визнає збройні сили, що є на території незалежних держав, їхньою власністю; або ж кожна держава, маючи свої збройні сили, делегує частину їх для виріщення спільних завдань Співдружности".

Тим часом президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв під час зустрічі в Алма-Аті з командуючим об'єднаними збройними силами Співдружности маршалом Євгенієм Шапошніковим заявив, що „виступає за збереження єдиних збройних сил в рамках Співдружности".

Міністер оборони України Костянтин Морозов, перебуваючи з офіційною візитою у Варшаві, сказав на пресовій конференції, що тактичну ядерну зброю буде повністю вивезено з України до 1-го липня 1992 року. Стратегічну ядерну зброю також буде знято з озброєння, розкомплектована по і вивезено на центральні бази для ліквідації. До кінця 1994 року на Україні не залишиться ядерної зброї.

М. РУДЕНСЬКА БУДЕ ЗАСТУПНИКОМ КОНСУЛА ЗСА В КИЄВІ

М. Руденська зі своїм батьком д-ром Ю. Руденським.

Ню Йорк. (О. Кузьмович). — Поважну, хоча молоду Марію Руденську, пізнаємо на новорічній зустрічі УАКРади з амбасадором України до ОН Геннадієм Удовенком та його заступником Володимиром Крижанівським і вона скромно прийняла її публічне привітання на цій зустрічі. Але ми умовляємося на розмову з нею, щоб ще перед її дуже вже близьким виїздом на цей новий важливий пост довідатися дещо, як вона здобула його і який досі був її життьовий шлях.

М. Руденська відповідає охоче на наші запитання, а має що розповідати, бо справді вже багато в короткому часі пережила.

— Які студії ви закінчили і де? — питаємо.

— Я закінчила студії французької мови в Бернард коледжі, а магістерку з журналістики зробила в університеті Міссурі в 1982 році. Вісім років я працювала у Вашінгтоні як журналістка в чотирьох різних американських журналах, тижневиках і місячниках призначених для медичних працівників різного рода.

— Як це так, що ви писали на медичні теми? Чи мали ви до того відповідний вишкіл?

— Ні, я такого не мала, але уважаю, що репортер чи журналіст не має бути спеціялістом з якоїсь ділянки, може навіть краще подати інформації на різні теми, саме із своїм загальним знанням. Ось я також на протязі чотирьох років була редактором газетки, яку видає Вашінгтонська Група молодих українських професіоналістів, що там живуть, а теми в ній дуже різні.

— Коли ви перейшли до дипломатичної служби?

— У 1987 році я здала іспит до Закордонної служби. Письмовий іспит із загального знання складає пересічно 20,000 аплікантів, з них до усного допускають 10%. Цих, що здали письмовий іспит тоді випитують цілий день у серії інтерв'ю, яке переводять різні члени Закордонної служби. Питання і розмови є різні, але не надто спеціялізовані, а радше вимагають „думати на ногах" — значить скорої і тверезої реакції. Коли мені вдалося і цей важкий іспит успішно скласти, ще треба було перейти медичний перегляд, особисту перевірку і так я здобула це, що хотіла.

— Коли ви розпочали свою справжню дипломатичну кар'єру?

— В липні 1989 року я пішла на „перевишкіл" у Державному департаменті у Вашінгтоні, щоб вивчити

(Закінчення на стор. 4)

З. Гамзахурдія повернувся до Грузії

Єреван, Вірменія. — В четвер, 16-го січня, скинений президент Грузії Звіяд Гамзахурдія вилетів з єреванського летовища на літаку ТУ-134 грузинської летунської компанії. Разом з ним Вірменію залишили члени його родини, охоронці і радник президента Чеченської республіки в питаннях національної безпеки.

Йдучи до літака, Гамзахурдія заявив, що летить „в дружню країну". Спостерігачі припускали, що йдеться про Чеченю, оскільки 14-го січня до Грозного прибув один з дорадників Гамзахурдії.

Міністер закордонних справ Чеченської республіки Шаміль Бено в розмові з журналістами сказав, що „Чеченія вважає методи повалення президента Грузії незаконними і буде активно сприяти його поверненню на цей пост".

Перед відлетом Гамзахурдії було оголошено, що він дасть пресову конференцію в будинку прийнять — урядовій резиденції для керівників держав і урядів в центрі єреванської столиці. Однак в останні хвилини представникам преси сказали, що конференція відбудеться на летовищі. Коли ж репортери прибули туди, Гамзахурдія і його дорадники вже сиділи в літаку.

Через декілька годин член Верховної ради Грузії Тенгіз Кітовані повідомив, що літак зі скиненим президентом приземлився на летовищі в Сухумі. Звідти він дістався в авті до грузинського міста Зугдіді, де перебуває і тепер.

В п'ятницю, 17-го січня, о 10-ій год. ранку в Зугдіді відбувся мітинг, на якому виступили З. Гамзахурдія і його найближчі прихильники. Як повідомляє грузинське агентство „Факт", Гамзахурдія „закликає до походу на Тбілісі і оголосив початок громадянської війни".

Л. КРАВЧУК ПРИГАДУЄ РОСІЇ, ЩО УКРАЇНА Є НЕЗАЛЕЖНОЮ ДЕРЖАВОЮ

Київ. — Українські військові спеціялісти, зустрівшись 14-го січня в Москві з такими ж російськими спеціялістами, переконували їх, що більшість Чорноморської фльоти має нестратегічний характер і тому повинна бути підпорядкована Україні.

А 15-го січня „Російська Ґазета" помістила на своїх сторінках звернення-статтю до Президента України Леоніда Кравчука, у якій чотири високі військовики критикують вимоги Києва про перебрання фльоти. Свою критику автори базують на так званій історичній минувшині Криму, окреслюючи її російською. Вкінці заступник головнокомандуючого російської фльоти в інтерв'ю з кореспондентом пресового агентства ТАСС сказав, що Україна не зможе утримати фльоти.

В той самий час, виступаючи на телевізії та радіо, президент України Л. Кравчук гостро скритикував Росію та її уряд за втручання у внутрішні справи України. Л. Кравчук заявив, що деякі російські лідери уважають, що мають право допускатися образливої поведінки супроти іншої держави. „Я хочу наголосити", — сказав Л. Кравчук, — „що незалежна Україна не дозволить нікому диктувати їй будь-які вимоги".

Олег Румянцев, секретар конституційної комісії Верховної Ради Росії, на пресовій конференції в Москві, сказав, що, базуючись на своїй недавній поїздці в Україну, переконався, що Україна не є зацікавлена у зміцненні Співдружности Незалежних Держав (СНД). Він уважає, що стратегічною ціллю проводу України є якнайшвидше увійти в Європейську спільноту. До речі, Уряд України ніколи не робив з цієї справи жодних таємниць і цього не заперечує.

Д-р С. Хмара відвідає громади

Ню Йорк. — Тут у неділю, 19-го січня, на Святі Державности, яке відбудеться о год. 2:30 по полудні в залі школи Ашер Ліві, 1-ша авеню і 11-та вул. розпочне свої виступи народний депутат України, колишній політв'язень Степан Хмара.

Виступи ці проходитимуть далі в таких містах: 19-го січня — в Ньюарку та у Філядельфії, у понеділок, 20-го січня — в Йонкерсі, Н. Й., в середу та четвер, 22-23-го січня — у Вашінгтоні, в неділю, 26-го січня — у Чикаго, у понеділок та вівторок, 27-28-го січня — в Болдер, Кольорадо, в середу, 29-го січня — у Фініксі, Аріз., у п'ятницю, 31-го січня — в Дітройті, в суботу, 1-го лютого — в Клівленді, в понеділок, 3-го лютого — у Баффало, Н. Й., та у вівторок, 4-го лютого — в Рочестері, Н. Й.

Появилася книга „Українська молодь Христові"

Парма, Огайо. — Цей люксусово виданий документальний багато ілюстрований збірник на 464 сторінках великого формату у 12-ти розділах змальовує біля 60 років стремлінь української католицької молоді в Україні й діяспорі до Христа Спасителя.

Ціна цієї книги — 40 дол., з пештовою пересилкою 45 дол. Мала додаткова пожертва уможливить пересилку відповідної кількости книжок в Україну.

Замовляти книжку можна в Єпископській канцелярії в Пармі. Адреса: Ukrainian Catholic Diocese of St. Josaphat in Parma, 5720 State Rd., P.O.Box 347180, Parma, Ohio, 44134-7180.

Об'єднаний Комітет влаштовує відзначення Січневих Роковин

Ню Йорк. — Об'єднаний Комітет Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку відзначить 74-ту річницю проголошення державної незалежности України академією в неділю, 19-го січня, о год. 2:30 по полудні тут в залі Школи Ашер Ліві Перша авеню, 11-та вул.

Промови виголосять Геннадій Удовенко, заступник міністра закордонних справ України й постійний представник України в ООН, та д-р Степан Хмара, народний депутат України, заступник голови Української Республіканської Партії та колишній політв'язень.

У мистецькій програмі виступлять чоловічий ансамбль „Гайдамаки" з Філядельфії, під мистецьким керівництвом Ігоря Кушніра, солістка Анна Бачинська і члени Студії Мистецького Слова під керівництвом Лідії Крушельницької.

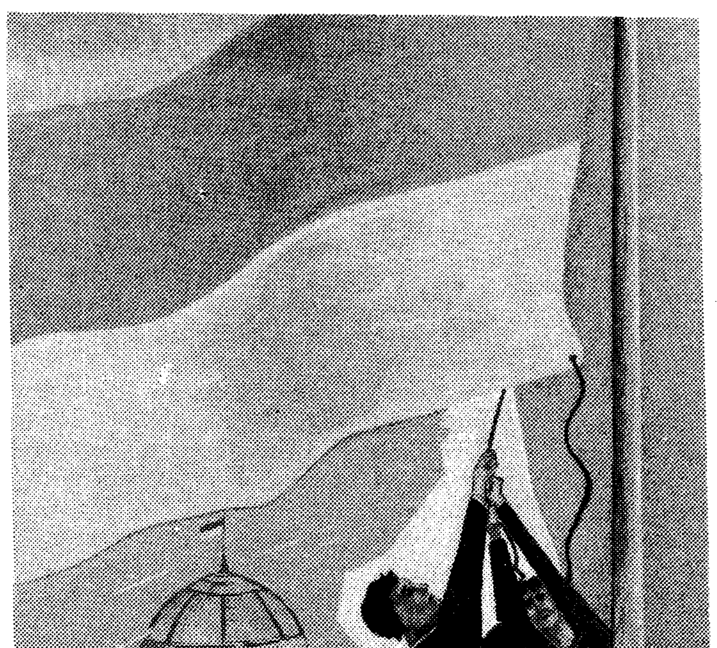
Альманах УНСоюзу є в дорозі до читачів

Джерзі Сіті, Н.Дж. (лв). — Минулого тижня почалася висилка Альманаха УНСоюзу на 1992 рік.

Цьогорічний Альманах, останній перед грядучим у 1993 році століттям найстаршого щоденника української мовою у світі, має своїми головними темами проголошення незалежности України, 500-ліття відкриття Америки, 150-ліття народження Миколи Лисенка та річниці Теліги — Ольжича. Редактором його є Зенон Снилик, мовну редакцію перевела Людмила Волянська, мистецька кольорова обкладинка належить пензлеві Богдана Титли. Тираж — 12,000 примірників. Ціна — 10 дол.

Зміст Альманаха складається з семи розділів: Перший розділ має цитату з вірша Дмитра Павличка „Ми народ, що вийшов із неволі"; далі йдуть: 500-ліття відкриття Нового Світу, „Почую Лисенка — я щастям повен" (цитати з поезії Миколи Щербака на пошану Лисенкові), 50-ліття героїчно-трагічної загибелі Олени Теліги і 85-ліття народження її й Олега Ольжича. Оповідання, спогади і художні нариси, та статті-есеї на суспільні й літературознавчі теми.

Серед авторів переважають так працівники пера: Іван Кедрин, Остап Тарнавський, Петро Часто, Іван Головінський, Олена Федак, Лев Яцкевич, Володимир Барагура, Іванна Савицька, Ольга Кузьмович, Євгенія Бойко-Дімер, Ігор Бардин, Христина Шуст-Филипович і Яр Климовський. Але і Україна зарепрезентована рядом відомих

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ПРОВЕДЕ НЕЗАЛЕЖНИЙ ЧЕМПІОНАТ У ФУТБОЛІ

Київ. — Як повідомила „Російська Ґазета" з 11-го січня, Міжнародна федерація футболу (ФІФА) вирішила розлянути питання про тимчасовий статус в цій організації Федерації Футболу України. Рішення про членство України буде ухвалене на наступному засіданні ФІФА. Для цього Україна має скерувати до Міжнародної федерації свої документи.

З цього року Україна проведе незалежні чемпіонати футболу. Перші матчі за чашу незалежної України почнуться 2-го лютого. За цю нагороду змагатимуться 38 дружин, сильнішими з яких вважаються „Динамо" з Києва, „Дніпро", „Чорноморець", „Металіст" і „Шахтар".

Національний чемпіонат України вищої ліги розпочнеться 9-го березня. Керівники українського футболу сподіваються, що чемпіон ліги і володар кубка будуть допущені до європейських змагань 1992-1993 років.

Голова Федерації футболу України, колишній воротар київського „Динамо" Віктор Банніков повідомив, що ФІФА розгляне питання України в липні 1992 року, однак ще до цього Україна буде прийнята до УЕФА. Президент УЕФА, швед Леннард Йогансон, обіцяв зробити все можливе для швидшого прийняття України до ФІФА.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Грузії Вахтанг Размадзе повідомив на пресовій конференції у Тбілісі, що проти скинутого президента Звіяда Гамзахурдії розпочато кримінальну справу. Його буде звинувачено в „розпалюванні міжнаціональної ворожнечі, розкраданні державних фондів, знищенні архітектурно-історичних пам'ятників".

В СЕРЕДУ, 14-ГО СІЧНЯ, мирні переговори у Вашінгтоні щодо Близького Сходу припинилися. Араби вимагали негайної відмови від дальшого будівництва жидівських поселень на західньому березі ріки Йордану. Ізраїльтяни наполягали, щоб Сирія офіційно заявила про своє визнання Ізраїля. Сирія стоїть на тому, що спочатку Ізраїль повинен вивести свої війська з окупованої ним сирійської території.

В ЧЕТВЕР, 16-ГО СІЧНЯ, ПІСЛЯ довгого вигнання до Альжиру повернувся 72-річний Мохаммед Будіяф. Його призначено головою Вищої державної ради, яка правитиме країною до закінчення каденції колишнього президента Бенджадіда, тобто до 1993 року. У відання Вищої ради входить оборона, закордонні справи і призначення прем'єр-міністра. Нинішній прем'єр Сід Ахмед Гозалі, який є послідовним прагматиком, залишиться при своєму портфелі і збереже попередній кабінет міністрів.

В СЕРЕДУ, 15-ГО СІЧНЯ, Конституційний суд Росії визнав незаконним указ президента Боріса Єльцина про створення єдиного міністерства безпеки і внутрішніх справ. В постанові судової колегії відзначено, що цей указ суперечить „встановленому Російською федерацією розділові законодавчої, виконавчої і судової властей". Рішення суду є остаточне і не підлягає оскарженню.

В СЕРЕДУ, 15-го січня, в Бонні відбулася зустріч міністра закордонних справ Німеччини Ганса-Дітріха Геншера з міністром закордонних справ Росії Андреєм Козирєвим. Мова йшла про організацію переговорів між Росією і НАТО про ліквідацію колишніх совєтських арсеналів ракет малого засягу з ядерними боєголовками.

ЯПОНСЬКА ГАЗЕТА „Йоміурі" повідомила, що Північна Корея таємно виготовляє балістичну ракету засягом до 1,000 кілометрів, здатну нести ядерну боєголовку.

ЧОРНОМОРСЬКЕ ПАРОПЛАВСТВО придбало за 10 міл. дол. ділянку землі на Канарських островах з тим, щоб збудувати там міжнародний туристичний комплекс.

УРЯД КАМБОДЖІ заявив, що звільняє 290 політичних в'язнів на доказ політичної лібералізації країни. Зі свого боку, угрупування „червоних кгмерів" погодилися з пропозицією Міжнародного Червоного Хреста і відкрили доступ на контрольовані ними території. Ці дві події, на думку спостерігачів, можуть істотно посприяти остаточному завершенню збройних сутичок після 13-річної громадянської війни.

В АМЕРИЦІ

У БОСТОНІ В ПОНЕДІЛОК, 13-го січня, стейтовий суддя зарядив, що Бостонський університет і вдова по муринськім активістові у ЗСА Мартінові Лутерові Кінґові мусять іти до суду, щоби вирішити спірне питання, кому належать біля 83,000 документів, які ще за життя покійний залишив згаданому університетові. Вдова Коретта Скотт-Кінг уважає, що ці документи повинні бути в Центрі протинасильницьких засобів громадських змін ім. Кінґа в Атланті, Джа., а Бостонський університет уважає, що законні ці документи належать до його архівної колекції. З цього приводу суддя Герберт Ейбрамс назначив судовий процес на 2-ге березня 1992 року.

ПІСЛЯ ДОВШИХ І коротших закордонних поїздок президент Джордж Буш у середу, 15-го січня, поїхав до Ню Гемпшир де в половині лютого відбудуться перші президентські перевибори. Приїхавши туди, Президент відразу зорієнтувався, що його конкуренти вже вспіли настроюжити виборців проти нього. Він відразу взявся за діло, переконуючи виборців у тому, що свідомий своїх помилок в економічному плянуванні та до них признається. Одначе він остерігав також і перед тими кандидатами, які обіцяють негайні поліпшення, бо це не є можливе до здійснення. Крім цього він заявив, що в країні існують поважні проблеми, про які він знає та пробує їх розв'язати. Він запевнив всіх, що немає потреби турбуватися його політичним чи фізичним здоров'ям.

У ВАШІНГТОНІ, ДЕ ВІДБУВАЮТЬСЯ жидівсько-арабські переговори в справі замирення на Близькому Сході, великих успіхів не видно. З уваги на те, секретар Державного департаменту Джеймс Бейкер, який досі старався триматися осторонь звернувся у середу, 15-го січня, до учасників цих переговорів з проханням шукати компромісів. Одначе його прохання не мало ефекту, бо після ще одного дня безнадійних переговорів ізраїльські учасники заявили своїм сирійським, ливанським, палестинським і йорданським співучасникам, що вони залишають переговори у четвер по полудні та повертаються до Ізраїля.

СВОЇМ РІШЕННЯМ з середи, 15-го січня, Верховний Суд ЗСА відкинув останні законні намагання ірляндця Джо Догерті залишитись в країні. Цей член-підпільник Ірляндської республіканської армії (ІРА) вже понад вісім років є тут в ув'язненні. Цим рішенням голосами 5 до 3 Верховний Суд перекреслив попереднє позитивне рішення Федерального апеляційного суду в Ню Йорку з 1990 року. Цим разом вирішено, що Джо Догерті, який втік з англійського ув'язнення під час суду за вбивство, буде виданий англійцям.

ЗІЗНАЮЧИ ПЕРЕД Сенатською комісією для справ Уряду, директор Сі-Ай-Ей Роберт Гейтс заявив, що президент Іраку Саддам Гуссейн може в дуже короткому часі відновити продукцію ядерної та хемічної зброї. Аналітики уважають, що це його звітування якраз напередодні річниці війни в околицях Перської затоки, не було випадковим, а було підкресленням неуспіху війни, що мала на меті саме знищення засобів Іраку продукувати ядерну і хемічну зброю. Вони уважають, що Р. Гейс виявляючи публічно свої погляди, хотів доказати тим, що уважали його кандидатуру на цей пост не дуже влучною, що він має свою незалежну думку.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до четверга, 16-го січня, 10,694 чеки-дивіденди, відсотки від боргових зобов'язань і добровільні датки на суму

277,928.20

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Народ може також помилятися

У грудні минулого року відбулися вибори в Альжирі, арабській країні у північній Африці на узбережжі Середземного моря, і найбільше число голосів впало на партію ,,Армія спасення", яка гуртує мусулманських релігійних фанатиків, званих ,,фундаменталістами". Настала загроза, що 25-мільйоновий альжирський народ підпаде під диктаторську владу ,,аятоллів", на зразок теократичного режиму в Ірані. Люди налякалися і вибухли масові вуличні демонстрації, які погрожували перейти у громадянську війну. Високі старшини вплинули на президента, що він зрікся, проголосивши на прощання заклик до єдности. Створився тимчасовий цивільно-військовий уряд, який відкликав додаткові вибори, боячися, що вони дадуть „фундаменталістам" ще більшу силу, та уневажнив грудневі вибори. Країна опинилася без президента і без парляменту, — спроба завести демократію еволюційним законним шляхом не вдалася, бо народні маси, які пішли до виборчих домівок, були спантеличені й голосували на погану листу.

Це не перший історичний доказ, що народ може помилятися. У 1933 році у Німеччині у парляментарних виборах виграла листа новозаснованої Націонал-соціялістичної партії Адольфа Гітлера. Президент Гінденбурґ призначив Гітлера, голову переможної партії, на канцлера. Адольф Гітлер проголосив себе ,,фюрером" і, договорившись із Сталіном про поділ світу на дві сфери впливів (пакт Ріббентропа-Молотова з 30-го серпня 1939 року, розпочав Другу світову війну, яка перетворила Німеччину в одно румовище.

Кілька днів тому, можна було оглядати на телевізійному екрані бурхливу вуличну демонстрацію у Москві з червоними прапорами із серпом і молотом. Коментатор подавав цифру 10,000 демонстрантів. Москва нараховує близько 8 мільйонів мешканців — поруч із Токіо і Ню Йорком належить до найбільших міст у світі, то цифра навіть 100,000 не була б страшна, тим паче, що мільйони колишніх членів Комуністичної партії не зникли ,,як роса на сонці" і напевне є ще їх дуже багато. Демонстранти у Москві і їх однодумці вимагали повороту до однопартійного комуністичного режиму, за якими затужили, коли радикальна реформа Боріса Єльцина із скасуванням існуючих твердих цін спричинила велику дорожнечу при тих самих мізерних заробітках. Це демонстрував ,,народ", який вимагав привернення назад 72-літнього комуністичного ярма.

У країнах демократичного устрою із періодичними чотириприкметниковими виборами раз-у-раз можна переконуватися про помилки виборців, себто ,,народу", який вибирає поганих кандидатів. Демократичні конґресмени закидають президентові Бушеві вину в існуванні економічної рецесії. Але правдою є, що щорічний бюджет схвалює Конґрес, — Конґрес накладає нові податки, Конґрес контролює кожночасний уряд. Без уваги на економічну кризу — Конґрес схвалив своїм членам підвишку платні 125,000 річно конґресменам, 135,000 сенаторам. Комісія етики Конґресу раз-у-раз мусить розглядати поведінку своїх членів, яка межує із скандалістикою. Це саме стосується посадників міст, що їх вибирають у загальних тайних, безпосередніх і рівних виборах. Раз-у-раз вибухає скандал із щораз іншим посадником американського міста, який дістався на те становище з волі народу і використала його здебільша для грошових махінацій.

Нема непомильних людей у світі. Папа Римський є непомильним тільки в інтерпретації Святого Письма, а не у всьому. Строго консервативне непоступливе становище Папи Івана Павла II щодо целібату духовників Української Католицької Церкви є щонайменше дискусійне. Нема теж державного мужа, який у своєму довголітньому урядуванні не помилявся. Пригадаймо жахливу помилку Богдана Хмельницького, геніяльного організатора війська й полководця, який запроторив Україну під ,,високу руку" царя Олексія у Переяславському договорі. Пригадаймо промову президента Джорджа Буша у Києві 1-го серпня 1991 року з переконуванням України, щоб не виступала з Совєтського Союзу. Помилятися можна, але формат діяча видний по тому, що він признає свою помилку і кореґує її. Буш це зробив.

М. Мельник

КРИТИЧНІ МІСЯЦІ В УКРАЇНІ І РОСІЇ

II.

У половині жовтня 1991 року я був переконаний, що „,...супроти і центрального уряду і Росії і західнього світу, авторитет нового Уряду України зріс би до дуже великої міри, коли б референдум відносно незалежности вийшов добре". В тому самому часі, на основі аналізи вислідів з попередніх виборів та політичної ситуації в Україні, я дійшов до наступного висновку: „У дійсності, я сумніваюся, чи знайдеться навіть і одна область, де противники незалежности України отримають не дві треті, а звичайну більшість голосів".

Референдум вийшов незвичайно добре, Кравчука вибрано величезною більшістю голосів за першим разом і тому заява президента Кравчука, що він ніякого договору, що передбачає центральний уряд, не підпише, без сумніву запечатала долю Союзу і приспішила резиґнацію Ґорбачова. Варто додати, що президент Буш зробив українцям значну прислугу, обіцяючи визнати Україну перед, а не після референдуму.

Ми всі знаємо, що центральна політична проблема в Україні під сучасну пору, це присутність півторамільйонової армії в Україні. Хто є головнокомандуючим цієї армії? Єльцин, чи Кравчук?

Коли б ним був Єльцин і коли б Єльцин вирішив війська ті в Україні тримати перманентно, тоді, звичайно, незалежність України була б паперовою. Та президент Кравчук разом з Верховною Радою зробили три знамениті потягнення. Кравчук здеклярував себе головнокомандуючим усіх збройних сил в Україні, за винятком тих частин, що охороняють атомову зброю; до уряду України додано міністра оборони, і заставлено відділ вояків ,,союзної" армії зробити вибір; або присягнути на вірність Україні, або перейти до військових частин поза Україною. Коли б вдалось цей критерій льояльности застосувати до всіх військ, розташованих в Україні, тоді ніхто не міг би заставити український Уряд до потягнень, яких Україна собі не бажає.

А в загальному, вигляди на успіх в українізації військових частин досить добрі, хоч ця українізація може забрати трохи часу. Пригадаймо, що пару літ тому велась кампанія, щоб українці проводили військову службу в Україні. Кампанія ця була досить успішною і вона збільшила кількість українців у військових частинах розміщених в Україні. Крім цього головне командування ,,союзної армії" не має уже можливості набирання новобранців в Україні. Це значить, що скоріше чи пізніше всі солдати-чужинці Україну покинуть.

Головне командування ,,союзної" армії могло б перешкодити в цьому процесі, забираючи з України не поодиноких солдатів, а цілі частини армії і висилати туди інші частини. Та завдяки встановленні авторитету Уряду України над армією як теж і завдяки приспішенню українізації війська, ледве, чи уряд Росії дозволить головному командуванню на цього роду крок. В дійсності, таке потягнення було б еквівалентне виповідженню Україні війни.

Як я вже згадав вгорі, незалежність України стала б перед куди більшою загрозою, коли б не головне командування, а уряд Росії захотів затримати перманентно свої війська в Україні. Теперішній уряд Єльцина мабуть цього не зробить. Та в західній пресі без перестанку кружляють вістки про можливість політичного перевороту в Росії. Така можливість більш правдоподібна тепер, коли Єльцин звільнив майже усі ціни з-під державного контролю.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про їдців і голодних

Саме у святочний різдвяний час появилася у засобах масової інформації в Ню Йорку та околиці вістка, що зацікавила своєю дивовижею усіх мешканців, без різниці віку чи інтеліґенції. Бо справді, смерть людини, — що побила усі рекорди на цю тему вміщені у книжці рекордів Ґіннеса — своєю вагою 1,125 фунтів, може викликати зацікавлення, здивування, а то і співчуття. І це останнє найбільше підкреслювано у всіх описах про життя і вагу Вілляма Гадсона, що перед чотирьома роками вперше викликав загальну сенсацію, коли застряг у дверях своєї хати, аж мусіли їх розбивати, щоб його висвободити. А втім ця бідна людина, хоча молодого віку, 30 років не виходила із хати і єдиною ціллю її життя була їжа. Розуміється у наслідок смерти 46-річного В. Гадсона американська сенсаційна преса розписувалася широко про нього, навіть про те скільки він з'їдав денно, наприклад, два тузені яєць на сніданок і т. п.

Цей курйозний випадок тепер спонукав багатьох до написання статтей на тему їдців в Америці, ще із пересторогою, що після святочного сезону треба повернутися ,,до норми" і хто їв надто багато, повинен тепер піти на ,,дієту".

Проблема надмірних їдців та потреба схуднення в ЗСА дійсно є однією із цих, що викликують журбу, лікування, що кажуть людям випробовувати різні системи дієт і є постійною темою розмов і порад. Чи знаєте, що на підставі медичних журналів їдці в ЗСА видають річно понад 30 більйонів долярів на різні системи лікування?

Читаємо про це, слухаємо в радіо чи телевізійних програмах та саме тепер мимоволі порівнюємо цю ,,проблему" із листами з України, які прийшли в часі Різдвяних Свят з побажаннями, але також із вістками, які викликають у всіх нас, ,,діяспорців", турботу та безсильність. Бо у більшості листів повторяється не мов рефрен загальноприйнятої пісеньки ствердження, що ,,у нас тепер холодно і голодно". Одні просять безпосередньо про висилку харчових пачок, а інші лише зі сумом стверджують, що не мають молока чи масла, щоб дати дітям, або що кількалітня дитина вже не пригадує, що це таке шоколяда або цукерок.

Немає ніякого сумніву, що ця зима в Україні важка, але часом огортає нас безсильність, коли через безполадки чи все ще пануючу ,,стару систему" наші харчові посилки не доходять взагалі чи це триває довгими місяцями, або вони доходять знищені чи із викрадененими найціннішими харчами.

І так ми стоїмо перед важким питанням, як допомогти нашим ,,голодним" рідним, а тут читаємо в пресі про те, як голодувати, щоб втратити надмірну вагу та як опанувати свій завеликий апетит, щоб не було потрібне лікування. Але хоча американська преса пише широко про проблему їдців, та як їх лікувати, доволі мало читаємо про те, як нагодувати населення України чи інших республік, що тепер є членами Спільноти Незалежних Держав.

Ми бачили у телевізійних новинках, як виладовують пачки з харчами післані з давніх військових запасів ЗСА, але їх виладовують справила в Москві і ми не знаємо чи і скільки з того добра доходить до наших земляків. Однак ніякої зорганізованої акції для допомоги Україні немає. Зате можете перечитати майже щоденно тепер або послухати поради як утратити надмірну вагу, що її ви здобули надто ,,щедрою" їжею у святочному часі.

Мабуть ситий голодного не зможе зрозуміти?

О-КА

Яр. Рудницький

УКРАЇНСЬКА СПРАВА В СПОГАДАХ КАҐЕБІСТА

Серед розмірно багатої спогадової літератури про дійсність колишнього СССР книжка Іллі Джірквелова п. з. ,,Тайний слуга — Моє життя з КҐБ й совєтською елітою" в англійському перекладі: Ilya Dzhirkvelov Secret Servant. My life with the KGB and the Soviet Elite (Collins London 1987) заслуговує на окрему увагу українського читача. Справа в тому, що автор, член Комуністичної партії й вихованець КҐБ, не тільки розкриває злочинну політику партії й різних відділів совєтської служби безпеки, але торкається й українського питання. Раз він обговорює його, як одну з проблем ,,меншинної політики" московського центру, то знову подає деталі про вбивство Є. Коновальця, Ст. Бандери, Л. Ребета й інших діячів, часом із невідомими досі деталями.

Коли йдеться про Україну взагалі, то про неї мова в окремому розділі ,,Меншинні народи" (Minority peoples, стор. 241—262, розділ X). Напочатку автор застерігається, що він — противник націоналізму, байдуже якого: британського, французького, грузинського чи українського, тому що він ,,веде неухильно до почуття вищости". Як приклад, він цитує одного зі своїх російських приятелів, В. Ґетова, що викрикував: ,,Ми русскі були колись назадницьким народом, а тепер ми — ядрова потуга. Хто ж інший міг би це осягнути в такому короткому історичному періоді? Тільки ми, русскі" (стор. 241).

Тут автор цитує теж поширену на Заході опінію про неросійські республіки: Україну, Грузію, Естонію, Литву й Латвію, мовляв, вони ,,хотять відірватися від СССР". На його думку, це неправильна оцінка ситуації, це „думання-бажання" (wishful thinking) людей, які не розуміють ,,природи Совєтського Союзу". Вихований у партійному дусі, він упевнено твердить, що ,,ані Литва, ані Естонія, ані Грузія, ані Україна, ані ніяка інша совєтська республіка не хоче вийти з СССР, тому, що велика більшість населення родилася й виросла під совєтським режимом і не має ясної ідеї про якусь іншу систему" (стор. 242).

У дальшому автор самовпевнено твердить, що на випадок війни складові республіки будуть боротися по стороні Совєтського Союзу. ,,Я знаю, що це може не подобатися декому, але ми мусимо дивитися правді в очі" (стор. 242). Як не дивно, але ці твердження вийшли з-під пера грузинського патріота, що мусів утікати з СССР через непорозуміння з КҐБ й партійною елітою в 1980 році й знайшов не тільки притулок у Англії, але й видавця своїх спогадів. Правда, вони вийшли друком у 1987 році, тобто напередодні великих змін не тільки в Прибалтиці, але й у його рідній Грузії, в Україні й взагалі в колишній совєтській імперії. Невідомо, як він та його видавці почуваються тепер після краху цієї імперії та наявного заперечення його поглядів.

Викривлені погляди автора на совєтську дійсність можна пояснити тільки його вихованням і вимогливою школою КҐБ в молодості, в якій всевладно панувала марксистсько-ленінська ідеологія й суворий режим. Він подрібно описує програму навчання, характеризує вчителів і подає подробиці про молодих аґентів шпигунської й диверсійної роботи, в тому вісім грузинів.

Один із авторових учителів був Павло Судоплатов, голова Відділу саботажу й терору. Він подавав на лекціях приклади найцікавіших випадків ліквідації ,,ворогів народу", що їх виконували аґенти КҐБ, зокрема за кордоном. Часом він розказував про свої особисті ,,успіхи" в цій ділянці. Одним із ,,найславніших" була ліквідація Євгена Коновальця (фальшиво названого в книжці ,,Іваном Коноваленком", стор. 55—60).

Словами Судоплатова, він був ,,лідером українських націоналістів", діяльність якого у Голляндії (в Роттердамі) спричиняла ,,багато клопотів КҐБ". Автор спогадів докладно описує підготовчу роботу, яку виконував Судоплатов, як врешті він (Судоплатов під чужим прізвищем) відбув зустріч із Коновальцем у Роттердамі, передав йому коробку з бомбою й як врешті він із-за кута стежив за її вибухом.

Судоплатов чванився ,,виконанням місії" (стор. 60) й наводив її, як приклад для студентів, як виконувати ,,небезпечні й визивні" акції, а з другого боку, щоб показати, яка доля суджена всім, хто виступає проти Совєтського Союзу.

Незалежно від шкільних лекцій автор спогадів згадує інші випадки ліквідації ворогів СССР, у тому вбивство Ст. Бандери й Л. Ребета Богданом Сташинським у Мюнхені (стор. 80). Розуміється, крім українських жертв КҐБ він називає багато інших, зокрема тих, про які довідався з архівів КҐБ в Москві, де працював під час студій.

* * *

Хоч спогади Іллі Джірквелова до деякої міри перестарілі з уваги на змінену ситуацію на сході Европи, то проте вони читаються не без інтересу; вони відкривають одну з багатьох сторінок історії доби ,,жорстокої, мов вовчиця", дають і ще один доказ злочинної, антигуманної системи, що панувала безкарно в Східній Европі в роках 1917—1991 й — що найбільш показове — вміла звихнути й одурманити навіть таких здібних людей, як сам автор книжки.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Пентаґону заявили, що американський розвідчий літак типу У—2, виконуючи свої розвідчі завдання у демілітаризованій зоні між Північною і Південною Кореями впав в море. Речник Пентаґону Піт Вілліямс у короткому пресовому інтерв'ю сказав, що втрата літака не була вислідом будь-якого ворожого вчинку, при чому підкреслив, що літак виконував звичайну розвідчу місію у повітрянім просторі приналежнім до Південної Кореї з апробатою її уряду. У четвер розбитого літака знайшли південні корейці, а доля пілота невідома.

Ераст Гуцуляк

РЕФЛЕКСІЇ ПІСЛЯ РЕФЕРЕНДУМУ

III.

День референдуму і виборів

До Києва з'їхалося багато кореспондентів, телевізійних компаній, людей з інших країн. Приїхали офіційні обсерватори з Европейського парляменту, чотири посли з Канади та представники з Америки та інших держав. Нас також зробили офіційними канадськими обсерваторами. Ми, канадці, вже в суботу 30-го листопада виробили плян наших ,,обсервацій" і рішили поїхати в три ,,непевні" округи — Житомирську, Чернігівську і Канівську. Були різні пригоди, але назагал усе відбулося впорядку й дуже цікаво. Я особисто їздив з проводирем по селах Чернігова і відвідав дев'ять виборчих округ (Левковичі, Смолин, Гончаровськ, Максим, Шестовиця) та інші. Цікаво було, що люди майже 100 відсотково голосували. На мій запит чи за самостійність, відповідали, що тільки так. Деякі селяни, чи радше колгоспники перший раз бачили канадця, та ще й такого, що говорить їхньою мовою. На запит, що тут роблю, я відповідав ,,прийшов допомогти вам звільнити Україну". Все виглядало прекрасно. Навіть у військовому селищі проходило все позитивно. Надії наші зростали. На вечір ми повернулися у Київ і, на пропозицію Руху, пішли до найбільш партократичної виборчої дільниці, котра містилася в т. зв. ,,Домі офіцерів". Якраз скінчилося голосування і почалося перелічування голосів. Як приємно було бачити, як стіжок із ,,так" зростав дуже швидко. Тоді ми здали собі справу, що виграли ті, що за Україною, і що ,,так" дістане найменше 80 відс. Нас далі турбували сильні впливи, які пішли на східньопівденні землі від східних сусідів та із центру. Так хотілося, щоб всі області України проголосували в більшості за незалежність.

Цікавий був час перед і під час референдуму. Наші думки і дні були зайняті тільки одним. Під час зустрічі з людьми, наші розмови були доміновані однією темою — референдум. Вигляди були добрі, хоч ще далі непокоїло нас Закарпаття та Крим. Хтось казав : ,,Не журімся, туди поїхав Кравчук, усе буде впорядку".

Ніч у неділю і понеділок пройшли на пресових конференціях, де офіційні чинники подавали результати. Міжнародні телевізійні компанії та кореспонденти облягали приміщення. Світ цікавився Україною. Це бо родилася нова світова, велика держава. Ми в самій середині того всього. Яке велике піднесення! Яке незабутнє переживання! Приходили нові цифри з кожної области. Не хотілося вірити. Щогодини вислід кращав. Мені пощастило о 6-ій годині вечора добитися телефоном до нашого канадського бюра Руху й повідомити, що вже є 87 відс., а за хвилину після закінчення розмови мені подали офіційний вислід ,,понад 90" відс. Почувалися ми всі неначе в трансі, немов усні. Важко було собі навіть уявити аж такий високий відсоток. Ми зустрічалися, віталися, обіймалися. Цілували знайомих і незнайомих. Хотілося ракетою полетіти у всесвіт і крикнути ,,Воскресла Україна навіки".

Святкування

Вислід референдуму став дійсністю. Ще й так переконливо, що ніхто не міг мати й сумніву, чого прагне Україна. Не знаю, що тієї ночі снилося Ґорбачову, а може він взагалі не спав. Дехто нарікав перше на Ігоря Юхновського, що в заміну за проголошення незалежности 24.8.91, він запропонував референдум. Тепер це ввійде в історію, як найкраща пропозиція. Референдум України розвалить Совєтський Союз! Чи не варто святкувати? І ми святкували. Почалися наші безсонні ночі. Вже ввечері 2-го грудня ,,діяспора" Руху зробила вечірку для всіх працівників НРУ. Зайняли їдальню в готелю ,,Либідь".

Козацька оркестра з оселедцем. Їжа, вино, шампан та інші лакоминки. Вигуки, промови, співи, потиск рук, обійми, радість. А для нас, канадців, десь біля 11-ої год, додаткова евфорія — Дмитро Павличко добравшись до голосника проголосив, що Канада друга після Польщі, визнала Україну. Ми ,,змісця" вискочили на сцену і відспівали канадський і український славні. Канадське ,,We stand on guard for thee" для мене звучало гордо і приємно, як ніколи перед тим. От молодець Малруні, дотримав слова. Нам всі ґратулювали, хвалили українців в Канаді і чекали, хто наступний визнає Україну. Нам важко було змістити в грудях ці всі переживання. Цю подвійну радість. Слава Україні! Слава Канаді!

У вівторок знову святкування. Знову шампанським звеличували Україну...а пізніше — мої уродини. Кращого подарунку я не міг собі бажати ніколи в житті. В готелі колишньої ЦК партії, де відбувався цей вечір, перший раз було вивішене за нашим столом український і канадський прапори. Так гарно жити у вільній Україні! Середа, знову сповнена емоцій та зустрічей. Іван Плющ запросив нас на святковий обід з нагоди вислідів у виборах. Настрій піднесений, гості задоволені. В четвер 5-го грудня святочне засідання Верховної Ради та заприсяження президента. Нас, канадців, туди попало тільки четверо. Чуємо бадьорі промови, за довготривалу незалежність. Неможливо було сподіватись, коли ми були на першій сесії Верховної Ради в травні 1990 року, що за півтора року ми почуваємо в тій самій Верховній Раді спів прекрасного хору на відкритті ,,Боже Великий Єдиний...", а на закритті ,,Ще не вмерла Україна". Сталося дійсне чудо!

Увечорі, запрошені на ,,прийом" до Президента. Нагода зустрічі з багатьма теперішніми знатними діячами України. Президент Кравчук променів із задоволення.

В п'ятницю, НРУ рішив зарядити вечерю для всіх послів, міністрів та урядових людей. Зайняли готель Київ. Знову зустрічі, побажання і ще одна недоспана ніч. Варта було святкувати, адже була незабутня причина. І з нашого вікна, з готелю, видно нам синьо-жовтий прапор на вершку копули будинку Верховної ради. Прапор цими днями і вечорами неначе віджив надхненням волі та незалежности та сповіщає, що вільна Україна існуватиме ,,від нині і на віки".

Підсумки

Як пояснювати такий високий відсоток референдуму? Причини різні:

Совєтський Союз докочувався політично та економічно до кінця. Люди перестали вірити, що відновлений Союз принесе якісь поважні зміни. Переворот 19-го серпня все прискорив.

(Закінчення на стор. 3)

В НЕДІЛЮ, 12-ГО СІЧНЯ, естонське виборче об'єднання „Вітчизна", що складається з правих партій, виступило із заявою, в якій підкреслюється, що оскільки сьогоднішній уряд Естонії зформовано вийнятково з лівих сил, його доцільно замінити новим, коаліційним урядом.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку

запрошує членів й українське громадянство на

ДОПОВІДЬ

РЕАКЦІЯ ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ ТА ПРЕСИ НА ДЕКЛЯРАЦІЮ СУВЕРЕННОСТИ І ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

яку виголосить

проф. Володимир Мокрий

з Кракова

що відбудеться

у суботу, 25-го січня 1992 р., о год. 5-ій веч.
в домі НТШ у Ню Йорку
при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вул.

Управа НТШ

Карпатський Лещетарський Клюб

повідомляє
Українські Спортові Товариства та українських лещетарів, що

КРАЙОВІ ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ

за ПЕРШЕНСТВО УСЦАК-у та МАНДРІВНУ ЧАШУ в ПАМ'ЯТЬ ЯРОСЛАВА „РОБА" РУБЛЯ

вудбудуться

в суботу, дня 15-го лютого 1992 року

на SONG MOUNTAIN, TULLY, N.Y.

(15 хвилин на південь від Syracuse, N.Y. — Exit 14 off I 81)

П'ятниця, 14-го лютого, год. 9-та веч. — Реєстрація в Days Inn North

Субота, 15-го лютого
8:30 ранку — Реєстрація на Song Mountain
7:00 веч. — БЕНКЕТ і ЗАБАВА для змагунів і гостей
Проголошення вислідів змагань, роздача нагород і товариська зустріч в Days Inn North

- Приміщення замовляти у Days Inn North, 400 7th North St., Syracuse, N.Y. 1-800-325-2525 до 31-го січня 1992 р. Знижкова кімната (Two Twin Beds) $45/добу. Прошу згадати Ukrainian Ski Club.
- По дальші інформації прошу телефонувати до Зенка Кассараби (508) 532-3784 або Юрка Попеля (908) 297-0786 перед 10-ою год. веч.

РОЧЕСТЕР ПРИВІТАВ НЕЗАЛЕЖНУ УКРАЇНУ

Підтвердження української незалежности референдумом 1-го грудня 1991 року влило в наші серця надзвичайні почуття — почуття, на які ми так довго чекали, про які мріяли і просили Небесного Творця ціле життя. Поволі в неволі надії ставали мріями і тільки мріями.

Несподівано Верховна Рада проголосила незалежність України 24-го серпня 1991 року, а потім оголошено, що всенародне голосування - референдум відбудеться 1-го грудня 1991 року. „Ризиковний крок, — писали і говорили. — Нам не потрібно жодного референдуму. Україна має вибрану народом Верховну Раду і самостійність, яку вона проголосила, нам вистачає".

Так, нам вистачає, але світові, тому що бажав би зберегти Совєтський Союз, не вистачало. Страх перед референдумом був до деякої міри оправданий. Ми всі боялися, бож 70 років совєтського режиму, але як постановлено, так мусить бути.

І сталося чудо! 1-го грудня понад 90 відсотків голосуючого населення віддали свої голоси за незалежність. Того ми не сподівалися. Такого не сподівався і світ.

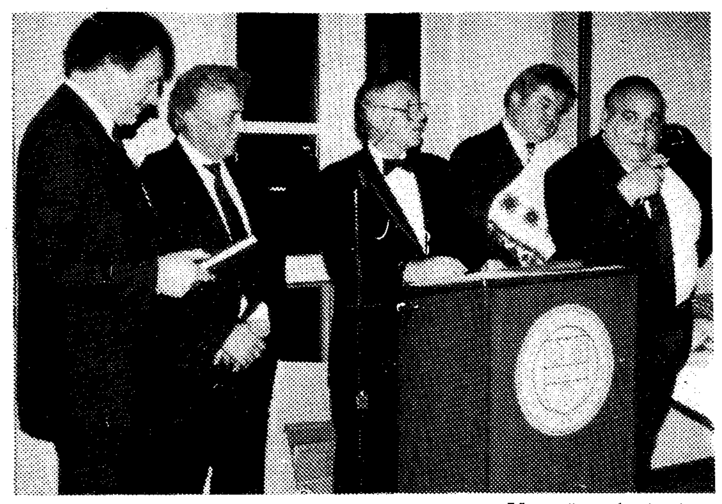
І тому день 1-го грудня 1991 року тикий для нас важний.

Несподівано надійшов лист. Українська-Американська Асоціяція Професіоналістів і Підприємців Рочестеру, Н.Й., запрошує на святкування проголошення незалежности України 8-го грудня в Міській ратуші, о год. 4-ій по полудні.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N. Y. 10276

І ми поїхали. Перше, що побачили в Рочестері, — це на площі Плаза готелю перед будинком на високих щоглах три прапори: американський, Об'єднаних Націй і посередині синьо-жовтий. Усі три однакової величини. Біля ратуші при вході — на конях два поліціянти. Під сідлами у них синьо-жовті підкладки, а в руках жмут синьо-жовтих бальонів. Вітають кожного з усміхом і кажуть „Добрий день" — по-українськи і радо позують до знимки. В будинку вітають нас жінки у вишивках і дають програмки, а члени комітету з перев'язаними, як на весіллі, рушниками провадять нас по сходах до залі, що називається Атріюм.

Організатори свята незалежности України (зліва): Андрій Чорнобіль, Йосиф Ґарбовський, проф. Мірко Пелишенко, Алекс Лой і Ярема Павлович.

(Світлив Е. Юрчинський)

Амбасадор Генадій Удовенко серед жіноцтва Рочестеру (зліва): Марійка Ґарбовська, Уляна Бабюк, Слава Коба, Тамара Бабюк, Стефа Вовкович і Леся Павлович.

Атріюм — назва зі староримської архітектури, це ніби перша кімната і найважніша в цілому будинку, звичайно найкраща. У ній приймалося важливих гостей. У Рочестерському міському будинку атріюм — це велика заля з трьома бальконами. З високої стелі звисав аж до підлоги великий синьо-жовтий прапор. Перед ним на столику великий тризуб виглядав як кришталевий, але виявилося, що був зроблений з льоду. Цей прапор повезуть в подарунку Україні.

Всіх, що входили, вітали два молоді чоловіки, перев'язані рушниками, і поздоровляли зі самостійністю України. Це були Андрій Чорнобіль і Ярема Павлович. У білій лімузині приїхав з охороною двох авт Генадій Удовенко, заступник міністра закордонних справ України і її амбасадор до Організації Об'єднаних Націй. З ним були Юрій Шевченко — перший секретар місії України до ООН і Олександер Буцько — консул від України до ООН.

Генадій Удовенко перейшов через шпалір, який зробила публіка, вітався з людьми, а опісля підходили до нього люди, питали про Україну. Був дуже приємний у розмові і мав якнайкращі надії на майбутнє: „Україна вже є, і тепер треба її відбудувати. Праці багато ".

Почалася програма, яку вела молода жінка у вишиваній сорочці і довгій чорній спідниці Тамара Дениcенко — директор рочестерської кредитівки.

Гостей привітав проф. Володимир (Мірко) Пилишенко, президент Асоціяції Професіоналістів і Підприємців Рочестеру, яких до речі, коло тисячі. Усі члени працюють у всіх ділянках, але всі вони об'єднані одніє́ю загальною справою — справою визволення, а тепер відродження і будовою української держави. Проф. Пилишенко сказав: „Коли журналіст Террі Андерсон був звільнений після двох тисяч днів, в яких був прив'язаний ланцюгом до стіни, він не міг зі зворушення говорити. Уявіть собі тепер, як мені тяжко говорити по 350 роках неволі. Вітайне всі з великим днем самостійности. Слава Україні!" А потім гимн „Ще не вмерла Україна" співали всі присутні.

Сенатор Альфонс д'Амато сказав, що визнання незалежности України Вашінґтоном є дуже важливим. Це дасть Україні стабільність. Він є ініціятором резолюції в сенаті відносно визнання української держави. Він закінчив промову словами: „Я сьодні є українець. Слава, Юкренія!"

Опісля говорив Генадій Удовенко, представник України в ООН. Він подякував українській громаді в Америці за поміч Україні у всяких видах, а особливо сенаторові д'Амато за його надзвичайно прихильне ставлення до української справи і велику поміч. Подякував зокрема рочестерській громаді, з якою він мав нагоду запізнатися. Він приїхав в суботу, відвідав українські церкви, яких в Рочестері чотири (дві католицькі, одна православна і одна п'ятдесятників). Відвідав школу св. Йосафата. „Це дійсно благородно, — сказав він, — що американці українського походження, хоч так далеко від нас, все ж простягнули допоміжну руку Україні. Ми були частиною економіки, яка збанкрутувала. Поперше, ми мусимо урегулювати наші відносини з Росією, але на базі рівний з рівним. Ми не хочемо більше 'старшого брата'. Настануть для нас важкі часи. Ми мусимо змінити економіку, мусимо мати власні гроші і власну банкову систему".

Він підтвердив ще раз, що Україна потребує нашої помочі, а найважливішою є зв'язки з американським урядом".

Потім ще були промови конґресмена Гортона, конґресменки Люїзи Сльотер, привітання від конґресмена ЛяФолса (він сам був у роз'їздах), представника ньюйоркського сенату, посадника Рочестеру, голови Монро повіту і багато інших представників державних установ.

Опісля було вручення пропам'ятних грамот достойним гостям за прихильне ставлення до української громади Рочестеру. Це проводила Марта Шміґель — „Українка року" на 1991 рік в Рочестері. Закінчив свято Роман Куціль — „Українець року" на 1991 рік. Він побажав Україні швидкого розвитку, обіцяв, що еміґрація підтримає прагнення до волі українського народу, подякував за участь усім гостям.

На залі, крім гостей-спонсорів (50 дол. від особи) яких було 250, — були ще запрошені професори політичних наук й історії всіх чотирьох університетів Рочестеру та їхні студенти. Присутніх було понад 400 осіб. Кельнерки на срібних тацах подавали шампанське і закуски.

Святкування відбулося надзвичайно урочисто. В місцевій пресі появилися великі статті про Україну, про її змагання до волі. 46 телевізійних інформацій передано на трьох телевізійних станціях. Телевізія і дві рочестерські газети і радіо провели інтерв'ю з Удовенком. Наступного дня „Таймс Юніон" помістив велику передову статтю „Українці святкують незалежність".

Свято було влаштоване зусиллям переважно молодого покоління і новими методами. Це їхня півторамісячна праця. Багато праці вклали Алекс Лой, Валя Макогон, Юрій Ганушевський, Оксана Шевчин, Йосиф Ґабровський, Микола Нечипоренко, Любомир Шміґель і Мирон Баб'юк.

З Баффало було нас багато в Рочестері, щоб відсвяткувати цю велику небуденну подію — свято закріплення незалежности України. Воно було дуже добре зорганізоване, все відбулося достойно і гідно і рівночасно невимушено — люди були просто щасливі. І за це щира подяка усім причетним до того рочестерцям.

Ірена Лаврівська

БУДОВА МОНУМЕНТАЛЬНОГО ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ

Макета статуї Т. Шевченка до комплексу пам'ятника поетові у Львові, автори — Андрій і Володимир Сухорські, львівяни.

якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ відбудеться в цьому 1992 році в першу річницю проголошення ДЕРЖАВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ поступає за пляном успішно вперед.

ЛЬВІВСЬКА МІСЬКА РАДА народних депутатів ЗАПРОШУЄ на цю історичну подію все українське громадянство у вільному світі прибути по змозі численно, а СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ, ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНЦІВ на поселеннях, українські ТОВАРИСТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ, УСТАНОВИ, ІНСТИТУЦІЇ, КООПЕРАТИВИ, ПАРОХІЇ і економічні ІНСТИТУЦІЇ проситься прислати свої ДЕЛЕҐАЦІЇ на ці СВЯТКУВАННЯ. Остаточна дата відкриття пам'ятника буде подана пізніше.

В особливий спосіб, зокрема ЗАПРОШУЄ ІЄРАРХІВ українських ЦЕРКОВ до ПОЧЕСНОЇ ПРЕЗИДІЇ відкриття пам'ятника та участи в молитовному його БЛАГОСЛОВЕННЮ.

Користаючи з цієї нагоди звертаємося до всіх українців в діяспорі, котрі належно розцінюють важливість побудови пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ в столиці ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ, СВОЇМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ допомогти покрити кошти розпочатого діла, на якого докінчення іще потрібно приблизно 200.000 долярів.

Всі ЖЕРТВОДАВЦІ на будову пам'ятника від 25 долярів в гору одержать ПОСВІДКИ для податкових цілей, а кромі цього на постументі пам'ятника будуть прикріплені ПРОПАМ'ЯТНІ ТАБЛИЦІ з їхніми іменами і прізвищами в такому порядку: ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ: $2.000; МЕЦЕНАТИ: $1.000; ПАТРОНИ: $500; ДОБРОДІЇ: $250; СПОНЗОРИ: $100. ЖЕРТВОДАВЦІ $1.000 і більше одержать кромі цього даром мініятуру статуї поета, відлиту по мистецьки в бронзі.

ЖЕРТВОДАВЦІ $10.000 і більше одержать додатково безплатно квиток на літак до Львова і назад та побут в готелі і будуть включені до ПОЧЕСНОЇ ПРЕЗИДІЇ відкриття пам'ятника.

ЗОКРЕМА звертаємося з гарячим проханням до УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬ, ТОВАРИСТВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, ПАРОХІЙ, ІНСТИТУЦІЙ і КООПЕРАТИВ та окремих громадських діячів організувати у себе „ЗБІРКОВІ КОМІТЕТИ" на фонд будови пам'ятника Т. Шевченкові у Львові, щоб дати можливість всім, що бажають, своїми пожертвами причинитися до зреалізування цього національного діла. Особливо добре надається для переведення цієї акції час ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ СВЯТКУВАНЬ в місяці березні.

ЗА КОЖНИХ 10.000 долярів, пересланих нам цими КОМІТЕТАМИ ми передамо безплатно 1 (один) летунський квиток до Львова і назад та побут в готелі для їхніх делеґатів, які будуть включені в ПОЧЕСНУ ПРЕЗИДІЮ відкриття пам'ятника. Всі жертводавці на збіркові листи цих КОМІТЕТІВ одержать відповідні ПОСВІДКИ для податкових цілей та будуть поміщені на ПРОПАМ'ЯТНИХ ТАБЛИЦЯХ на постументі пам'ятника за вищенаведеним ключем.

ВСІ ЛИСТИ і ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО ПРИСИЛАТИ НА НАСТУПНУ АДРЕСУ:
Ukrainian Committee for Taras Shevchenko Monument in Lviv
2150 Bloor St. W., Suite 96-A, Toronto, Ontario, Canada — M6S 1M8

НА ЧЕКАХ ПРОСИМО ЗАЗНАЧУВАТИ:
T. Shevchenko Monument in Lviv

Для евентуальних особистих контактів подаємо телефони ПРЕЗИДІЇ нашого КОМІТЕТУ біля їхніх імен і прізвищ.

ЩИРО ДЯКУЄМО всім тим ШАНОВНИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ, що своїми пожертвами допоможуть нашому КОМІТЕТОВІ успішно докінчити це важливе національне діло. Ми твердо віримо, що СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у Львові стане великою ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ НАЦІОНАЛЬНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ нашого народу на рідних землях і української діяспори в обороні УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ і СОБОРНОСТИ.

Канада, Торонто, Онтаріо, в січні 1992.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ
БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у ЛЬВОВІ
з доручення Львівської Міської Ради Народних Депутатів:

Д-р Василь Іваницький, голова
тел. (416) 239-4407
о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, секретар
(416) 742-1632

Роман Грицина, скарбник
(416) 766-1117
Валентина Родак, секретар
(416) 255-8604

Рефлексії...

(Закінчення зі стор. 2)

Поважна підготова і освідомлення українського народу почалася уже кілька років тому. Після створення НРУ акція зробилася більш інтенсивною. Ланцюги 22-го січня 1990 року, козацькі святкування, голодівка студентів, мітинґи та інше, зрушили думання та дію людей. Рух прийняв як мету своєї праці, протиставлення КПУ і повну незалежність Україні.

Після проголошення дати на вибір Президента почалася інтенсивна освідомлююча праця майже всіх претендентів, а потім всіх кандидатів на президента. Вони попри свої особисті виступи пропаґували незалежність.

Офіційне становище, яке зайняла Верховна Рада. Офіційні заклики в парляменті за незалежність. „Накази" до співпраці всім засобам масової інформації і пошти також пішли „накази" до областей, районів, містечок і сіл, щоб голосувати „так".

Сильна праця НРУ та інших організацій почерез два роки, а особливо перед референдумом. Тисячі людей (120,000), мільйони летючок, афішів. Промови депутатів й інших, мистецькі ансамблі, преса, радіо, телевізія, мали напевно великий вплив на вислід голосування. А майже вся праця була фінансована прихильниками Руху з Америки і Канади.

Українська Вільна Академія Наук

ділиться з українською громадою сумною вісткою, що 11-го січня 1992 року в Денвері, Кольорадо, помер на 97-му році життя

ЛЕВКО ЮСТИМОВИЧ БИКОВСЬКИЙ

родом зі Звенигородки на Київщині.

За освітою інженер-економіст, з покликання — журналіст та бібліотекар, відданий українській справі громадянин, який разом з д-ром Юрієм Липою заснував Український Історичний Інститут у Варшаві, видавничу діяльність, якого продовжував сам у Німеччині, публікуючи серії наукових видань. Активний дійсний член УВАН та її Управи. Від 1954 року засновник і керівник філії УВАН в Денвері.

Пам'ять про Лева Биковського залишиться серед нас, як про одного з активних, енергійних працівників української науки.

Висловлюємо глибоке співчуття дружині Марії та родині в Україні.

УПРАВА УВАН

Українське Історичне Товариство

повідомляє зглибоким сумом членство УІТ і громадянство, що 11-го січня 1992 року помер у Денвері, ЗСА

бл. п. проф. інж.

ЛЕВ БИКОВСЬКИЙ

(1895-1992)

член-основник УІТ, член управи і контрольної комісії Товариства, співробітник „Українського Історика", видатний організатор наукового життя, автор цінних наукових праць, спогадів, статтей і бібліографічних довідників.

Опечаленій дружині, Марії і родині покійного складає найглибше співчуття

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА
та
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕҐІЯ „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА"

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким смутком повідомляємо рідних і всю українську громаду в діяспорі та рідній Україні, що дня 24-го грудня 1991 року в Празі, Чехо-Словаччині, відійшла від нас на 86-му році життя

наша найдорожча СЕСТРА І ТЕТА

сл. п.

ОЛЬГА БАЙЛЮК

з роду СТАХУРА

маґістер філософії Карловського Університету в Празі, заслужена діячка — виховниця молоді, як гімназійний професор в Хусті та Ужгороді та організатор Пластових Станиць на Закарпатті.

ПОХОРОНИ відбулися в Празі, дня 3-го січня 1992 року.

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ в сороковий день смерти

відбудуться

1-го лютого 1992 р. о год. 9-ій ранку в соборі Пресвятої Родини у Вашінґтоні, Д. К.;
3-го лютого 1992 р. о год. 6:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Нехай буде Вічна Їй Пам'ять!

Горем прибиті:

сестра — ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЦЬКА з дітьми і внуками

Американські діти на Союзівці

Кожна школа має у своєму пляні відбувати повчальні прогульки. Торік у школі Воллкілл, Н. Й., в клясі, де викладає Володимир Гайдар, який часто зі своїми учнями говорить про Україну й інші країни, зародилася думка відвідати українську оселю, яка б наочно дала можливість побачити клаптик українського життя поза Україною.

Почалася підготова до здійснення цього пляну. В школі були розвішені малюнки з українською тематикою, а особливо багато малюнків з нашими писанками. Тому що це була повчальна прогулька, то існують для цього певні правила. Було оголошено в школі через голосник для учнів 7—8 кляс, що відбудеться така прогулька і яка її ціль. Зголосилося багато дітей, бо всі люблять прогульки. Але це не так просто. Учням було дано завдання показати на мапі, де знаходиться Україна, її кордони, ознайомитися з культурою, природними багатствами. Після цього кожен зголошений мав здати короткий іспит. Ті, що не здали іспиту, відпали. Лишилося 50 учнів.

В. Гайдар домовився з управителем оселі Союзівка Іваном Флисом про ці відвідини і їх ціль, на що управитель дуже радо погодився і обіцяв в усьому допомогти. В призначений день В. Гайдар і Еллен Рубін, відповідальні учителі, вирушили шкільними автобусами на Союзіву, де їх зустріли тепло і привітно. Тому що діти дуже хотіли знати, як малювати українські писанки, а Маріянка Гаврилюк, яка працює в бюрі на Союзівці, вміє їх дуже майстерно малювати, то вона ласкаво погодилася показати дітям. Діти, маючи фарби і писальця, уважно приглядалися і намагалися щось зробити, але зрозуміли, що це нелегка справа. Однак обіцяли, що до Великодня будуть намагатися щось зробити.

Після цього діти пішли оглядати оселю. Особливо сподобалася їм архітектура, різьба, образи з краєвидами Карпат. Розпитували, всім цікавилися. Простора і добре устаткована оселя всім сподобалася. В автобусах, повертаючись до школи, діти з задоволенням обмінювалися враженнями. Це була цікава прогулька, не подібна на інші.

Л. Б.

Лос Анджелес відзначує перемогу референдуму в Україні

1-го грудня громада Лос Анджелесу зійшлася в залі Українського Культурного Осередку, щоб виявити свою радість з нагоди переможних вислідів референдуму в Україні. Хоч точних інформацій в цей час (2 год. по полудні), не було, всім вже було відомо, що населення України підтвердило більшістю голосів самостійність Української Держави. Заходом УКО і ТДУ (Товариство Допомоги Україні, Відділ Л. А.) при співучасти місцевого Відділу Союзу Українок, влаштовано скромне, але спонтанне відсвяткування цієї важливої події в історії України.

Формальна частина свята розпочалась внесенням прапорів на сцену, офіційним відкриттям свята головою відділу ТДУ інж. Зеноном Захаріясевичем і відспіванням хором „Кобзар" американського славеня. Опісля отці УАПЦ, о. протопресв. Степан Галик Голутяк, о. пресв. Олексій Лімонченко та місцевий парох УКЦ о. Петро Леськів, відправили короткий Молебень, в якому дякували Всевишньому за те, що дав Україні Волю і Незалежність, на які український нарід чекав понад 300 років. Молитви, які виголосили отці, були зворушливі. Настала атмосфера щастя і радости, атмосфера, якої словами не можна описати. Молебень закінчився відспіванням хором і всіма присутніми „Боже Великий, Єдиний".

Отець Галик Голутяк, відомий громаді із своїх ораторських здібностей, виголосив емоційну патріотичну промову, яку публіка сприйняла гучними окликами: „Слава Україні!"

Євгенія Даллас у своїй промові закликала громаду в діяспорі до допомоги Україні, щоб „поставити її на міцних, тривалих фундаментах". Марійка Захарків відрецитувала вірш Дмитра Павличка „Вставай скоріш" — заклик українського народу до відродження. Інж. З. Захаріясевич попросив Б. Стуся, голову УКО, до слова. Б. Стусь привітав присутніх з нагоди цього величавого свята, відтак інж. З. Захаріясевич подякував українській громаді Лос Анджелесу за щедру фінансову підтримку референдуму в сумі 40.000 дол. Збірка була організована місцевим Відділом ТДУ. Завдяки поважній допомосі діяспори, Громадська Рада „Референдуму" в Києві могла повести інтенсивну підготовчу акцію до референдуму. 10 тисяч працівників освідомлювали і переконували нарід у східніх і полудневих областях України. Участь в цій передвиборчій акції брали також 100 професійних і 300 аматорських груп, 540 студентів, багато письменників і інтелектуалів. Розповсюджено 2 мільйони летючок. Величезний вклад у передвиборчу кампанію зробила Канада, яка крім поважної грошевої допомоги вислала на Україну літак із 50-ма експертами разом з комп'ютерами. Українська громада Л. А. вислала велику кількість листів, в яких домагалася, щоб президент ЗСА визнав офіційно незалежність України і встановив з нею дипломатичні зв'язки.

Б. Стусь підніс чарку „на здоров'я і майбутність нашої знедоленої, але вільної Української Держави". „Многая літа" і вигуки радости ще довго лунали у „набитій по береги" залі УКО.

У неофіційній частині свята Аркадій Муляк подав присутнім докладний звіт із зустрічі 13 представників українських організацій з президентом Дж. Бушом. Президент був зворушений останніми подіями в Україні. Т. Шмагала представив президентові Бушові напрямні наших змагань за незалежність України і наші домагання до уряду ЗСА. В дискусії президент Буш обіцяв, що уряд ЗСА невдовзі визнає незалежність Української Держави під умовою, що будуть розв'язані певні проблеми. „Україна заслужила на незалежність" — говорив президент Буш. Він обіцяв, що допоможе Україні осягнути рівноправне місце в сім'ї вільних народів. Розуміючи небезпеку для України зі сторони Росії, уряд ЗСА „вислав до Росії сигнали, щоб бути певним, що Україна буде дійсно незалежною", — сказав президент Буш. Наприкінці зустрічі Рух вручив президентові листа, в якому запевнив його, що Україна буде незалежною і процес боротьби за її незалежність вже не можна спинити. ЗСА мають до вибору, пишеться в листі, або допомогти мирно осягнути народам СССР державну незалежність, або продовжувати протилежну політику, яка матиме в майбутності небажані наслідки для всіх вільних народів, включаючи ЗСА.

Несподіваним гостем на святі був відомий голівудський артист Володимир Палагнюк, який нагадав, що він не є Джек Піленс, а В. Палагнюк і крізь сльози виправдувався, що не може заспівати „Ще не вмерла Україна" так, як вчила його мати, бо не знає добре української мови. Його короткий, але емоційний виступ публіка сприйняла довгими оваціями.

Марійка Огаренко через декілька годин намагалася дістати хоч частинні інформації про вислід референдуму від Христі Демкович, яка працює у пресовому бюрі у Києві, нарешті довідалася і повідомила публіку, що за незалежність України голосувало понад 90 відсотків виборців. Свято закінчилось урочистим відспіванням національного славеня.

Фрагменти із святкування записали телевізійні станції ч. 2, 4, 11 і 13. Американська преса не вислала нікого на наше свято, не зважаючи на наполегливі зусилля Богдана Футали і Тома Даніельса. Радіостанція KHX (1.7 Мгц). прислала репортера, з яким Б. Футала мав інтерв'ю. Не було представників від етнічних груп. Не вдалося зацікавити цією імпрезою представників уряду та інших американських симпатиків української справи.

Нема найменшого сумніву, що успішним референдум український нарід поставив Україну на новий історичний шлях, на якому вона вже вільно прямуватиме до закріплення своєї незалежности і забезпечення гідної позиції на міжнародній арені, використовуючи свої величезні моральні і матеріяльні ресурси. Умовою успіху в цьому політичному, економічному і культурному відродженні є об'єднання всіх шарів української спільноти. Цю єдність можна осягнути лише тоді, коли громадськість позбудеться деструктивного еґоцентризму і зосередить свої сили на побудові нової Української Держави на здорових демократичних принципах.

Ігор Лесик

Альманах...

(Закінчення зі стор. 2)

письменницьких наукових і публіцистичних імен: Іван Дзюба, Дмитро Павличко, Тамара Булат, Сергій Білокінь, Тарас Філенко, Галина Тобілевич, Любов Дмитришин-Часто та Юрій Стефанівський. Альманах оздоблюють численні поезії наших визначних поетів: Олега Ольжича, Олекси Стефановича, Дмитра Павличка, Олега Стюарта, Леоніда Лимана, Миколи Щербака та Богдана Кондри. Багато в Альманахові жартів-анекдотів, що їх узято з упорядкованої Василем Дідюком і виданої його коштом нової книжки „Смійтеся на здоров'я", том II.

Цікава й інформативна ця книжка напевно принесе хвилини вдоволення її майбутнім читачам, яких редакція щиро запрошує набути собі до домашньої бібліотеки це УНСоюзове річне видання, бо кожен читач і читачка знайде в ньому щось цікаве для себе. Невелика ціна цього 256-сторінкового Альманаха — 10 долярів, — надіслана до Видавництва „Свободи", уможливить дальші вартісні появи книжок і інших друків.

Видавці просять читачів, щоб вони не відсилали назад альманахів, бо пошта вимагає за це додаткових оплат.

М. Руденська...

(Закінчення зі стор. 1)

приписи і закони, що обов'язують осіб на дипломатичній службі, а вкінці поставили мені ряд країн, з яких я могла вибрати собі таку, до якої поїхала б на свою першу дипломатичну працю. Розуміється ця перша листа є звичайно до малих, не дуже важливих політично, країн, або далеко віддалених, як ось на листі, що я дістала були Заїр, Банглядеш, Корея, Колюмбія, Гаїті. На цій першій праці треба бути пересічно два роки. Я вибрала Гаїті, знаючи добре французьку мову, і приїхала туди на свій пост саме в пору військових неспокоїв 1990 року у вересні 1991 року там відбувся військовий переворот, а після того відбулася там справжня революція, американські та інші чужинецькі літаки перестали літати, а ми не хотіли вертатися гаїтським, й нам „останкам" з американської дипломатичної служби прийшлося шукати інших шляхів повороту. Я з одним товаришем з консуляту поїхали вітрильником аж до Куби, були на морі 38 годин, щоб подолати цих 160 миль, а відтак з американської бази Ґуантанамо полетіли вже військовим літаком до Маямі. Так закінчилася з пригодами моя перша дипломатична служба.

- А як вам вдалося тепер дістатися до Києва?

— Я вже давно старалася про це, звичайно треба вносити подання на іншу службу 3-4 роки наперед. Спершу я просила про місце у Москві, або Варшаві, але коли змінилися політичні обставини в Україні, я зразу запропонувала свою службу у Києві. Мене прийняли і тепер їду туди.

— Сердечно вам ґратулюємо з того приводу і ми всі радіємо, що в Києві на такому важливому пості буде українка. Бо ж ваше завдання — це видавання віз, пашпортів та опіка над американськими громадянами.

— Так, але відразу підкреслюю, що наразі не видається у американському консуляті ніяких документів для українських громадян. Як таке буде дозволене, я обіцяю, що зразу повідомлю „Свободу", щоб вістка поширилася серед української громади.

— Ми мали нагоду познайомитися з американським консулем Джаном Ґандерсоном перед від'їздом до Києва — це ж було ще перед кількома місяцями і він казав, що буде спершу урядувати скромно із власного помешкання. Тепер, однак, він має вже призначену квартиру на консулят. Чи там вже є цілий його персонал?

— Я є шостою особою, що буде працювати в консуляті. Але не перша українка, бо там вже працює Іван Степанчук на пості політичного аташе. Але мушу вам для вашого щоденника подати ще найновішу добру вістку. При кінці місяця січня це вже буде американська амбасада в Києві. Від тоді можна буде писати до нас на прізвище або Дж. Ґандерсона або І. Степанчука або моє в цей спосіб: U.S. Ambassy, Kiev, Department of State, Washington, D.C. 20521-5850.

— Так отже ви їдете відразу з „авансом?" Бажаємо вам багато успіхів у Вашій так відповідальній праці та у перебуванні в столиці вільної України. Може там невдовзі зустрінемося!

Вечір УНС у Рочестері

367-ий Відділ УНС, популярно відомий в Рочестері як „Запорозька Січ", влаштував 23-го листопада традиційний вечір для своїх членів і запрошених представників місцевих відділів УНСоюзу.

Шкільна кафетерія св. Йосафата наповнилася союзовцями, а за головним столом засіли представники відділів Округи, наші священики, о. архипресвітер Пилип Бумбар та молодий сотрудник о. Пилип Вайнер. Були також запрошені сестри служебниці, сестра Бонавенче і сестра Беніта.

Голова Відділу Петро Дзюба привітав присутніх, а зокрема головного радного УНС Володимира Корчинського, що приїхав спеціяльно на цей вечір від Головного Уряду УНС. Опісля представив поіменно гостей головного стола. Отець Бумбар провів молитву і поблагословив їду.

Голова Відділу Петро Дзюба попросив головного радного УНС В. Корчинського до слова, який обширно інформував про УНСоюз, про стан членства в Америці і Канаді, про майно УНСоюзу. Він також згадав, що тут виходить щоденник „Свобода", „Український тижневик", „Веселка" і коштом УНСоюзу друковано енциклопедію українознавства й інші важливі видання. Щороку допомагає українським установам, спроваджує артистів з України, з Бразилії, з Польщі і організує концерти. Також помагає будовам церков, народних домів, студентам. Окремо згадав про фонд допомоги Україні. Він закликав всіх присутніх провести кампанію за приєднання більше членства, щоб Народний Союз постійно зростав і могутнів. Чим більші забезпечення, чим більше членів, тим більше Союз зможе допомогти.

Опісля Петро Дзюба попросив о. архипресвітера Бумбара до слова. У своєму слові о. Бумбар закликав присутніх приєднувати нових членів УНСоюзові і згадав про гарну співпрацю з В. Корчинським, коли вони оба перебували в Елмайрі.

На кінець о. Пилип Вайнер закінчив офіційну частину вечора співаною молитвою „О спомагай нас..."

Варто згадати про багату вечерю, що приготовила кухня під зарядом Христини Дзюби. Це була справжня гостина. Присутні гостилися, розмовляли, а всі розмови велися під знаком самостійности України, референдуму і виборів президента України.

Такі зустрічі дуже важливі, бо зміцнюють УН Союз.

Іван Лехновський

OKSANA INT'L:

найкращий сервіс в ЧИКАҐО!

Висилка пачок з різноманітностями, долярів, відео та побутової техніки до України.

1045 N. WESTERN AVENUE,
Chicago, IL 60622 TEL: (312) 489-9225

Якщо Ви зацікавлені помогти родині добрими харчами, зверніться до нас, ми допоможемо Вам вислати ПАЧКУ-ГІГАНТ!

№			№		
1	шинка консервована	6 x 1 Lb	15	оливки	1 Lb
2	ковбаса вуджена	3 Lb	16	томатна паста	2 Lb
3	м'ясо снідаикове	3 x 12 OZ	17	приправа до зупи	13 Oz
4	парівки зі свинини	1 Lb	18	суха сметана	2 Lb
5	сардини	3 x 1 Lb	19	рідкий шоколяд	1.5 Lb
6	курячі бульйони	4.5 Lb	20	рудзинки	2 Lb
7	макарони	5 Lb	21	кава	2.5 Lb
8	олія	1 Gal	22	какао	2.5 Lb
9	жир Кріско	6 Lb	23	чай	1 Lb
10	зелений горошок	2 Lb	24	цукор-пудра	2 Lb
11	сушена фасоля	2 Lb	25	тістечка	3 Lb
12	перець чорний	1 Lb	26	горіхове масло	2.5 Lb
13	риж	20 Lb	27	жувальні гумки	1 Lb
14	гірчиця	1 Lb 08 Oz			

Подана чиста вага продуктів, без врахування опакування.

Вартість пачки враховує доставлення до відборця, кошт продуктів, забезпечення на повну вартість.

Загальна вага - 105 фунтів. Вартість - $225.00

TEL: (908) 925-0717

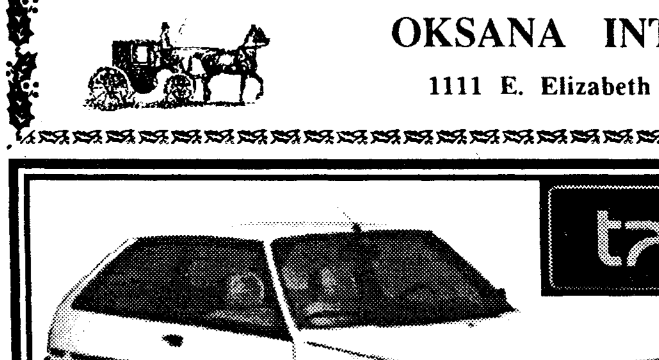
OKSANA INT'L TRADE, INC.
1111 E. Elizabeth Ave., Linden NJ 07036

ГОСТИНЦІ - ДО РІЗДВА!

Для бажаючих привітати святковими дарунками родину на ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ:
Доручення пачок з дарунками до хати в терміні 3 - 4 тижнів!
Передсвяткова знижка ціни!

Пачки приймаються від надавців особисто або через UPS.
Для довідок телефонуйте: (908) 925 - 0717.

OKSANA INT'L TRADE, INC.
1111 E. Elizabeth Ave., Linden, NJ 07036.

tavria 1102

Замовляйте для рідних в Україні

$4495.-

Автомобілі Запоріжського Авто Заводу - АвтоЗАЗ, Таврія 1102 і Запорожець 968, можна замовляти у нас і ваші рідні в Україні одержать їх без жодної затримки.

Таврія 1102 - мотор 4 цил. 1091 cm^3, 55 кінських сил, 5 пасажирів, максимальна швидкість 155 км/год, рег. бензина 4,6 л/100км

Запорожець 968 - 40 кінських сил, 4 пасажирів ціна *$ 2795.-*

За більш докладними інформаціями і замовленнями звертайтесь до ексклюзивного аґента АвтоЗАЗ - **COMPUTERADIO**

тел. (201) 808-1970 факс (201) 808-1981 **Box 282, Pine Brook, NJ 07058**

Publishing, Typesetting, Graphics Design in slavic languages

Ми друкуємо ваші мрії!

Друкування і підготовка до друку: книжок, ґазет, журналів, реклам, брошур, оголошень, весільних запрошень, візитівок та інших матеріялів у всіх слов'янських мовах. Переклад, набір і редагування тексту.

Ґрафічні роботи: розробка фірмових знаків, підготовка півтонів з фотоґрафій і прозірок (чорно-білих і кольорових), розділення кольорів, ретушування і відновлення фотоґрафій.

Послуги: сканування зображень, читання тексту компютером, друкування готових сторінок розміром до 11x17" з чіткістю до 1200 крапок на цаль, компютерна комунікація через модем, перетворення форматів між компютерами IBM і Macintosh.

Ми вживаємо наймодерніше компютерне обладнання видавничої системи фірми Computeradio.

Висока якість і швидкість за найнищі ціни!

We set your dreams in print!

Printsetters **Принтсетери**

Montville, NJ 07045, 7 Brittany Rd. — HQ Tel. (201) 808-1970, Fax. (201) 808-1981

Woodstok, MD 21163, 10902 Summit Ave. — Tel. (301) 461-2075

Toronto, ON, Canada, M6P 2S1, 40 High Park Ave #2009 — Tel. (416) 604-3109

APON

МОЖНА НАБУТИ З КИЄВА і ЛЬВОВА

TOP QUALITY

- ВІДЕО СТРІЧКИ VHS
- ПЛАТІВКИ
- КАСЕТИ
- низькі ціни

Пишіть по дарові катальоги

APON RECORD CO.
P.O. Box 3082 Steinway
Long Island City, N.Y. 11103

718-721-5599

Маємо на складі новий

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ на 1992 рік

Редакція: Рома Чумак-Горбач

Ілюстрації: Леся Ґрейнджер

Кольоровий, багато-ілюстрований, безліч віршиків, казок, загадок, пісень, молитов, розваг, ігор, приповідок. Зазначені теж дати важливіших церковних свят та історично-національних подій за сезоновими циклами. Ціна 10.00 дол.

Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 7% продажного податку.

ШКІРНІ НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ
ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ **ВОЛОССЯ**
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM BARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ ДЕРМАТОЛОГ
Центр американської дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. B'way & 7th Ave.)
Medicare приймається
Пацієнтів приймається тільки за домовленням

Можете знаити нас скоро в NYNEX Yellow Pages

ARKA Company Department Store
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
СВЕТРИ, ВОВНЯНІ ХУСТКИ, вишивані жіночі блюзочки, виш. обруси, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

● НА ПРОДАЖ ●

Помешкання з 2-ма спальнями на Українському Селі. Чудова дільниця. Добра нагода для людей пенсійного віку. **Тел. (908) 356-4547** (після 5 год. веч.)

На Україні у м. Львові продається дуже гарна **КООПЕРАТИВНА КВАРТИРА**
Прошу телефонувати на число **(718) 951-1071**

● ДО ВИНАЙМУ ●

До винайму **МЕШКАННЯ** в Елизабет, Н. Дж., близько церкви св. Володимира. Дві спальні, гостинна, кухня, лазничка і ґараж
Тел.: (908) 289-5554 у вівторок і четвер між год. 6-8:30 веч.

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to: **Single Ukrainians**
P.O. Box 24733
Phila., Pa. 19111

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших
ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець
ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ,
ОКСАНА ЛОБАЧЕВСЬКА
К. М. КАРДОВИЧ
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 - 5 по пол., в неділю від 10 - 4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проєктами й порадами.